

KRATKE CELINE POTREBNE ZA IZRADU PROJEKTA

❖ ERASMUS:

1. Opšti cilj:

Primarni cilj je omogućiti organizacijama da razvijaju i jačaju mreže, povećavaju svoj kapacitet za rad na transnacionalnoj razini, dijele i sučeljavaju ideje, prakse i metode. Odabrani projekti također mogu donijeti opipljive rezultate i jesu. Očekuje se širenje rezultata njihovih aktivnosti, iako na način koji je proporcionalan cilju i opsegu programa projekta.

Ti će se rezultati i aktivnosti sufinancirati kroz standardni proračun za upravljanje i provedbu projekata. Strateška partnerstva relevantna za područje visokog obrazovanja neće podržati ove vrste projekata. Pored toga, neki specifični formati strateškog partnerstva mogu se realizirati u okviru ove vrste partnerstva:

- **Partnerstva za razmjenu škola:** Samo škole mogu sudjelovati u ovoj vrsti strateških partnerstava. Projekti mogu koristiti mogućnosti mobilnosti učenika i osoblja kako bi pomogli školama koje sudjeluju da se razvijaju kao organizacije i povećati njihovu sposobnost za rad u međunarodnim projektima. Uz to, kombinirajući mobilnost i fizičku snažno se potiče razmjena uz virtualnu suradnju putem eTwinninga.
- **Transnacionalne inicijative mladih:** Ova strateška partnerstva na polju mladih imaju za cilj poticanje društvene predanosti i poduzetničkog duha mladih. Posebnost ovog formata strateških partnerstava je u tome što Inicijativu mladih pokreću, uspostavljaju i provode mladi ljudi sami.

2. Specifični cilj i rezultati:

Na polju visokog obrazovanja prioritet će imati akcije koje su ključne za postizanje ciljeva Europske unije. Obrazovno područje, posebno nova inicijativa europskih sveučilišta i europska studentska iskaznica. To, između ostalog, znači jačanje internacionalizacije i mobilnosti, jačanje veza između obrazovanja, istraživanja i inovacija gdje relevantna, kao i provedba Preporuke Vijeća o promicanju automatskog međusobnog priznavanja kvalifikacije. U skladu s izazovima utvrđenim u obnovljenoj Agendi EU-a za visoko obrazovanje, inicijative za jačanje podržavat će se rad europskih sustava visokog obrazovanja, uključujući provedbu Vijeća. Preporuka za praćenje diplomanata i Akcijski plan za digitalno obrazovanje. Program će također podržati provedba priopćenja ministara o bolonjskom procesu.

Pojedinačni ciljevi su:

- Promovisanje internacionalizacije
- Rješavanje praznina i neusklađenosti u vještinama
- Nagrađivanje izvrsnosti u učenju, poučavanju i razvoju vještina

- Izgradnja inkluzivnih sistema visokog obrazovanja
- Jačanje profila učiteljskih zanimanja i jos mnogi drugi...

3. Budžet-ukupna vrednost, kolike su budžetske linije po specifičnim ciljevima:

Program ima ukupnu indikativnu financijsku potporu od **14,774 milijarde €** u okviru Poglavlja 1 i **1,680 milijardi €**, pod naslovom 4. proračuna EU-a za sedam godina (2014.-2020.). Godišnji proračun donosi proračun **Autoritet**.

4. Ko može aplicirati za određeni projekat:

Pojedinci - studenti, pripravnici, pripravnici, učenici, odrasli učenici, mladi ljudi, volonteri, profesori, učitelji, treneri, omladinski radnici, profesionalci organizacija aktivnih na poljima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, glavni su ciljpopulacije Programa. Međutim, Program do tih pojedinaca dolazi putem organizacija, institucija, tijela ili skupine koje organiziraju takve aktivnosti. Uvjeti pristupa Programu stoga se odnose na ovo dvoje glumci: "**sudionici**" (pojedinci koji sudjeluju u Programu) i "**organizacije sudionice**" (uključujući grupe od najmanje četvero mladih ljudi aktivnih u radu s mladima, ali ne nužno i u kontekstu organizacija mladih, nazivaju se neformalnim skupinama mladih). Za sudionike i organizacije sudionice, uvjeti za sudjelovanje ovisi o zemlji u kojoj se nalaze.

• SUDIONICI

Općenito, sudionici Erasmus + projekata moraju biti smješteni u programskoj zemlji. Neke radnje, posebno u područja visokog obrazovanja i mladih, također su otvorena za sudionike iz partnerskih zemalja.

Posebni uvjeti za sudjelovanje u Erasmus + projektu ovise o vrsti dotične akcije.

Općenito:

- Za projekte relevantne za područje visokog obrazovanja glavni ciljevi su: studenti visokog obrazovanja (kratko ciklus, prvi, drugi ili treći ciklus), nastavnici i profesori visokog obrazovanja, osoblje visokoškolskih ustanova, treneri i profesionalci u poduzećima;
- Za projekte relevantne za područje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja glavni ciljevi su: pripravnici i studenti u strukovnom obrazovanju, profesionalci i treneri u stručnom osposobljavanju, osoblje početnog strukovnog obrazovanja, obrazovne organizacije, treneri i profesionalci u poduzećima;
- Za projekte relevantne za područje školskog obrazovanja glavni ciljevi su: voditelji škola, školski učitelji i školsko osoblje, učenici u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju;
- Za projekte relevantne za područje obrazovanja odraslih, glavni ciljevi su: pripadnici odraslih osoba koje nisu strukovne obrazovne organizacije, treneri, osoblje i učenici u neprofesionalnom obrazovanju odraslih;

- Za projekte relevantne za područje mladih glavni ciljevi su: mladi od 13 do 308 godina, omladinski radnici, osoblje i članovi organizacija aktivnih na polju mladih;
- Za projekte relevantne za područje sporta glavni ciljevi su: profesionalci i volonteri u području sporta, sportaši i treneri.

5. Trajanje projekta:

Podnositelj zahtjeva mora odabrati trajanje u fazi prijave na temelju razmjera projekta, te o vrsti aktivnosti planiranih tijekom vremena.

Mobilnost između programskih zemalja: 16 ili 24 mjeseca.

Mobilnost između zemalja programa i zemalja partnera: 24 ili 36 mjeseci.

Razdoblja studija: od 326 do 12 mjeseci (uključujući i dopunsko pripravnčko razdoblje, ako planirani).

Pripravnčki staž: od 2 do 12 mjeseci.

Isti student može sudjelovati u razdobljima mobilnosti koja ukupno traju najviše 12 mjeseci, 27 svaki ciklus studija, 28 neovisno o broju i vrsti aktivnosti mobilnosti.

Sudjelovanje s nultom potporom iz EU fondova računa se i prema ovom maksimalnom trajanju:

- tijekom prvog ciklusa studija (prvostupnik ili ekvivalent), uključujući kratki ciklus (razine EQF 5 i 6);
- tijekom drugog ciklusa studija (master ili ekvivalent - EQF razina 7);
- i tijekom trećeg ciklusa kao doktorski kandidat (doktorska razina ili EQF razina 8).

Trajanje pripravnčkog staža nedavno diplomiranih studenata broji se do maksimalno 12 mjeseci, ciklus tijekom kojeg se prijavljuju za pripravnčki staž.

6. Geografski opsezi:

Sljedeće zemlje mogu u potpunosti sudjelovati u svim akcijama programa Erasmus +:

➤ Zemlje EU:

Belgija, Bugarska, Češka Republika, Danska, Njemačka, Estonija, Irska, Grčka, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Italija, Kipar, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Slovačka, Finska, Švedska, Ujedinjeno Kraljevstvo.

➤ Zemlje izvan EU

Republika Sjeverna Makedonija Island, Lihtenštajn, Norveška, Srbija

7. Vrste aktivnosti sa kojima se može aplicirati za projekat:

Sljedeći odjeljci "Ključna radnja 1", "Ključna radnja 2" i "Ključna radnja 3" predstavljaju konkretne radnje kojima su namijenjene postići ciljeve Programa u području obrazovanja i osposobljavanja. Među tim Akcijama, uglavnom one - ali ne isključivo - povezani sa područjem obrazovanja i osposobljavanja su:

- Projects Projekti mobilnosti za učenike i osoblje u visokom obrazovanju i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (VET);
- Projects Projekti mobilnosti za zaposlenike u školskom obrazovanju i obrazovanju odraslih;
- Joint Erasmus Mundus zajednički magistarski studiji;
- Master Erasmus + Master zajmovi;
- Strateška partnerstva;
- Savezi znanja-Europska sveučilišta;
- Savezi sektorskih vještina;
- Building Izgradnja kapaciteta u području visokog obrazovanja.

❖ DOKUMENT 2

1. Opšti cilj:

Opšti cilj ovog poziva za predloge je pridoneti ekonomskom, socijalnom i teritorijalnom razvoju programskog područja poticanjem integracije, zajedničkog razvoja i korišćenja potencijala I mogućnosti da se područje učini privlačnim za život i rad.

- **Prioritet 1:** Promovisanje zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne uključenosti granica.
- **Prioritet 2:** Zaštita okoline, promovisanje adaptacije i ublažavanja klimatskih promena, prevencija i upravljanje rizicima.
- **Prioritet 3:** Poticanje turizma kao i kulturnog i prirodnog nasledja.

2. Specifični cilj i rezultati:

Povećavanje zaposlenosti i mogućnosti zapošljavanja :

- **Rezultat 1-** Nova znanja, vještine i kompetencije:
-Zastita prirodnih resursa:
- **Rezultat 1**
- Bolja svest tj. poboljšana svest stanovnika i industrije o vaznosti okoline i zastite prirode
- **Rezultat 2-** Poboljsanje zastite prirode;
- **Rezultat 3-** Bolja pripremljenost za hitne slucajeve i otpornost na klimu;

3. Budžet-ukupna vrednost, kolike su budžetske linije po specifičnim ciljevima:

Ukupan indikativni iznos dostupan na osnovu poziva za podnošenje predloga projekata iznosi **2.040.000,00 €**. Naručilac može zadržati pravo da ne dodeli sva raspoloživa sredstva.

Povećavanje zaposljivosti i mogućnosti zapošljavanja: **960.000,00 €**

Zaštita prirodnih resursa: **1.080.000,00 €**

Ako se dodeljivanje naznačeno za određeni cilj ne može iscrpeti zbog nedovoljnog kvaliteta ili broja primljenih prijava, naručilac zadržava pravo da izvrši preraspodelu preostalih sredstava koja su viša na celokupnoj rang listi.

4. Ko može aplicirati za određeni projekat:

Za određeni projekat može aplicirati :

- **Aplikant:** glavni podnosilac zahteva, odnosno entitet koji podnosi obrazac za prijavu;
- **Koaplikant;**
- **Pridruženi entitet;**

Glavni aplikant mora biti pravno lice, neprofitan, osnovan u Republici Srbiji ili Crnoj Gori, direktno odgovoran za pripremu i upravljanje akcijama sa saradnicima i mora biti određena vrsta institucije kao na primer: ministarstva, opštine, odeljenja, lokalne turističke agencije i slično. Ni profitne organizacije ni političke stranke ne ispunjavaju uslove kao vodeći aplikant niti kao koaplikant.

Kada su **vodeći aplikant i koaplikant**, odnosno organizacije/institucije/tela osnovani u Srbiji ili Crnoj Gori, ali nemaju sediste ili lokalnu kancelariju, oni moraju da deluju sa najmanje 1 ili najviše 3 koaplikanta u partnerstvu. Ako mu se dodeli ugovor o dodeli bespovratnih sredstava, glavni podnosilac zahteva postaje korisnik identifikovan kao koordinator u Aneksu G.

Koordinator je glavni sagovornik. Zastupa i deluje u ime bilo kojeg drugog korisnika i koordinira osmišljavanje i sprovođenje akcije. Koordinator preuzima odgovornost glavnog korisnika koji osigurava finansijska sredstva, nadgleda da li se akcija sprovodi u skladu sa uslovima koji su utvrđeni u ugovoru.

Podnosioci zahteva saradjuju u osmišljavanju i implemenaciji akcije, a troškovi koji nastaju su prihvatljivi na isti način kao i oni koji su nastali od glavnog podnosioca zahteva. Ako je **vodeći podnosilac zahteva** stvarno nastanjen u Srbiji, mora imati najmanje jedan podnosilac zahteva uspostavljen u Crnoj Gori i obrnuto. Maksimalni broj ko-aplikanata koji bi mogli biti uključeni u akciju je 3.

Pridruženi entiteti:

- Subjekti koje direktno ili indirektno kontrolise podnosilac zahteva (cerke kompanije ili prva Zavisna preduzeća na nivou). Oni takođe mogu biti subjekti pod nadzorom entiteta

koji kontrolise podnosilac zahteva (unučarske kompanije ili zavisne kompanije drugog nivoa) i isto se odnosi na dalje nivoe kontrole;

- Subjekti koje direktno ili indirektno kontrolise podnosilac zahteva (matične kompanije). Takođe, mogu biti subjekti koji kontrolisu entitet koji kontrolise podnosilac zahteva;
- Subjekti pod istom direktnom ili indirektnom kontrolom kao i podnosilac zahteva (sestrinske kompanije).

5. Trajanje projekta:

Početno planirano trajanje akcije mora biti uskladjeno sa sledecim zahtevima, u zavisnosti od specifičnog cilja programa na koji se aplikacija odnosi.

Za povećavanje zaposlenosti i mogućnosti zapošljavanja :

- **Rezultat 1-** Nova znanja, vешtine i kompetencije (najmanje 12 a najviše 18 meseci);

Za zastitu prirodnih resursa:

- **Rezultat 1-** Bolja svest(najmanje 12 a najviše 18 meseci);
- **Rezultat 2-** Poboljšanje zaštite prirode(najmanje 12 a najviše 18 meseci);
- **Rezultat 3-** Bolja pripremljenost za hitne slucajeve i otpornost na klimu(najmanje 12 a najviše 18 meseci);

6. Geografski opsezi:

Akcije moraju imati za krajnje korisnike stanovništvo programskog područja. Moraju uzeti mesto u jednoj ili više sledećih teritorijalnih jedinica:

1. Za Republiku Srbiju:

- Zlatiborski okrug: Nova Varoš; Priboj; Prijepolje; Sjenica;
- Moravički okrug: Ivanjica;
- Raški okrug: Kraljevo; Novi Pazar; Raška; Tutin; i Vrnjačka Banja.

2. Za Crnu Goru:

Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Kolašin, Mojkovac, Nikšić, Petak, Plava, Pljevlja, Plugovi, Rožaje, Šavnik, i Žabljak.

7. Vrste aktivnosti sa kojima se može aplicirati za projekat:

➤ REZULTAT 1

- Nova znanja, vешtine i kompetencije:

- Trening i aktivnosti na izgradnji kapaciteta za povećanje znanja i vешtina potrebnih za tržište rada (ICT, životne vешtine, socijalne vешtine, nova ili deficitarna zanimanja, itd.)
- Aktivnosti usmerene na povećanje kontakata i saradnje studenata, diplomanata i obrazovnih institucija sa potencijalnim poslodavcima (npr. praksa, osposobljavanje / praksa na poslu, angažman u istraživanju i inovacijama u poslovnom sektoru, mentorstvo i slično)

- Razvoj programa celoživotnog učenja, sastava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, nove kvalifikacije programa-
- poboljšanje objekata (radova i zaliha) relevantnih aktera koji pružaju obuku, radno iskustvo, podršku istraživanju i inovacijama u vezi sa zapošljavanjem i mogućnosti zaposljavanja.
- Osnivanje centara za osposobljavanje koji će se baviti zajedničkim potrebama
- Aktivnosti poticanja korištenja infrastrukture / usluga od strane CB-a
- Promicanje poduzetništva, posebno među mladim i ruralnim stanovništvom (npr. Zeleni poslovi korištenjem lokalnih resursa i materijala, organska proizvodnja i prerada, ljekovito bilje održivi turizam, socijalne inovacije, ICT usluge, OIE, itd.)
- Pilot projekti inicijativa za zapošljavanje, uključujući one koji podržavaju razvoj socijalnih preduzeća
- CB inicijative za zapošljavanje koje se bave zajedničkim potencijalima zapošljavanja ruralnih područja(zadruge, objekti za zajedničku preradu i marketing, obrt, markiranje itd.).

➤ **REZULTAT 2.1-** Bolja svest:

-Edukacija o okolini i podizanje svijesti za određene ciljne skupine (stanovnici, djeca i mladi, javni i privatni sektor, ruralno stanovništvo, grad itd.)

- Jačanje kapaciteta nevladinih organizacija i njihovih mreža
- Zajedničke ekološke akcije (npr. Sanacija ilegalnog otpada, kreativne / inovativne recikliranje, mere zaštite prirode, kompostiranje, zaštita okoline i prirode istraživački kampovi itd.)
- Zajedničke medijske aktivnosti, praćenje politike, informativni i obrazovni programi u škole, itd.

➤ **REZULTAT 2.2**

- Poboľsjanje zastite prirode:

Izrada zajedničkih planova upravljanja zaštićenim područjima prirode, zaštitom prirodnih resursa, praćenje i razmena podataka praćenja, karte biološke raznolikosti i geo-ranolikosti itd.

- Uvod u NATURA 2000 standarde
- Procena populacija za endemske i ugrožene vrste
- Demonstracijski projekti koji se bave zaštitom prirodnih resursa, poput biološke raznolikosti, očuvanje prirodnih staništa invazivnim vrstama itd.

➤ **REZULTAT 2.3**

-Bolja pripremljenost za hitne slucajeve i otpornost na klimu:

- Zajedničke aktivnosti na upravljanju rizicima (procena rizika, izrada mera za požar prevencija, poplave, zagađenje, upravljanje i koordinacija itd.)

- Zajednička izgradnja kapaciteta (trening o spremnosti, spašavanju, podizanju svijesti izmedju određenih ciljnih grupa, prevencija itd.)
- Demonstracijski projekti od značaja za CB (kupovina opreme, uspostavljanje zajedničkih centara za hitne slučajeve itd.)